

תקנות רופאי השיניים (הגדרת תחום עבודתם של טכנאי השיניים והסדרתה), התשמ"ו-1986¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 65(3) לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (להלן – הפקודה), אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"טכנאות שיניים" – בניה או תיקון של תותבות שיניים שלמות או חלקיות, גשרים, כתרים או סתימות יצוקות, וכן בניית התקנים אחרים לפה ולשיניים או תיקונם של ההתקנים האמורים, ובלבד שהפעולה אינה נעשית בתוך פיו של אדם;

"טכנאי שיניים מעשי" – בעל רשיון טכנאי שיניים מעשי;

"טכנאי שיניים מוסמך" – בעל רשיון טכנאי שיניים מוסמך;

"טכנאי שיניים אומן" – בעל רשיון טכנאי שיניים אומן;

"טכנאי שיניים מומחה" – בעל רשיון טכנאי שיניים מומחה;

"פנקס" – פנקס טכנאי שיניים, המתנהל על פי תקנה 2;

"המנהל" – כמשמעותו בפקודה;

"ותק" – תקופת עבודה בטכנאות שיניים כעיסוק בלעדי;

"חוק החניכות" – חוק החניכות, התשי"ג-1953;

"מורשה לריפוי שיניים" – כמשמעותו בסעיף 2 לפקודה;

"קורס מוכר" – קורס של טכנאי שיניים מעשי, מוסמך, או מומחה, שהמנהל אישר את תכנית הלימודים בו לפי תקנות 8, 9 או 10, לפי הענין;

"רופא מחוזי" – כהגדרתו בפקודת בריאות העם, 1940.

1. ק"ת 4927, התשמ"ו (25.4.1986), עמ' 817.
תיקון: ק"ת 5511, התשנ"ג (24.3.1993), עמ' 697.

פרק ב': רשיונות

- פנקס** 2. המנהל ינהל את הפנקס ויקבע את דרכי ניהולו והפרטים שירשמו בו.
- ייחוד המקצוע** 3. (א) לא יעבור אדם בטכנאות שיניים, לא יעסוק בה, לא יתחזה כעובד בה ולא יועסק בה, אלא אם כן בידו רשיון אחד מאלה של טכנאי שיניים שנתן לו המנהל:
- (1) טכנאי שיניים מעשי;
  - (2) טכנאי שיניים מוסמך;
  - (3) טכנאי שיניים אומן;
  - (4) טכנאי שיניים מומחה; והוא רשום בפנקס ופועל בהתאם לתנאי הרשיון.
- (ב) רשיון טכנאי שיניים הוא אישי ואינו ניתן להעברה לאדם אחר.
- (ג) האמור בתקנת משנה (א) אין בו כדי למנוע מתלמיד טכנאות שיניים הלומד בקורס מוכר ושהמנהל אישר את העסקתו בטכנאות שיניים במסגרת לימודיו.
- הגשת בקשה לרשיון** 4. (א) בקשה לרשיון תוגש למנהל באמצעות הרופא המחוזי שבאזור מגוריו של המבקש, לפי הטופס שבתוספת הראשונה, ויצורפו לה:
- (1) שאלון ממולא לעובדים מקצועיים בשירותי הרפואה;
  - (2) העתק או צילום מאומת מהתעודה המעידה על הכשרתו המקצועית של המבקש;
  - (3) תעודה המעידה על אזרחות ישראלית לפי סעיף 15 לחוק האזרחות, התשי"ב-1952, או תעודה מאת משרד הפנים על מעמדו של המבקש בישראל לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952;
  - (4) אישור המעיד על ותק.
- (ב) המנהל רשאי לדרוש פרטים ומסמכים נוספים ממבקש רשיון, כפי שימצא לנכון, בענינים הנוגעים להכשרתו המקצועית.
- בחינה** 5. (א) המנהל יתן רשיון למבקש כמבוקש לאחר שעבר בהצלחה בחינה כאמור בפרק ד' אם הוא ממלא אחד תנאים אלה:
- (1) הוא אזרח ישראלי או תושב קבע בה;
  - (2) הוא אדם הגון;
  - (3) נתקיימו בו התנאים הנקובים בתוספת השניה בטור ג', לצד הרשיון המבוקש על ידו כאמור בטור א'.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א)(1) רשאי המנהל לתת רשיון זמני לתושב ארצי לתקופה שלא תעלה על תקופת שהותו בארץ בהתאם לאישור משרד הפנים.

6. פטור מבחינה המנהל רשאי לתת רשיון, ללא בחינה, למי שממלא אחר תנאים אלה:
- (1) הוא אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל;
  - (2) הוא האדם הגון;
  - (3) הוא עונה על הדרישות המצויינות בטור ב' בתוספת השניה לצד הרשיון המבוקש על ידו כאמור בטור א' לתוספת האמורה.
7. תנאי עיסוק המנהל יציין ברשיון את סוג הרשיון כאמור בתוספת השניה בטור א' ואת תנאי עיסוקו כאמור בטור ד' לצידו.

פרק ג': הכשרת טכנאי שיניים

8. קורס מוכר לטכנאי שיניים מעשי הוא אחד מאלה:
- (1) לימודי מקצוע שהכיר בהם משרד העבודה והרווחה לפי חוק החניכות ואשר את תכנית הלימודים אישר המנהל;
  - (2) לימודים בבית ספר מקצועי או תעשייתי שהכיר בהם משרד החינוך והתרבות ואשר את תכנית הלימודים אישר המנהל.
9. קורס מוכר לטכנאי שיניים מוסמך הוא קורס שהמנהל אישר את תכנית הלימודים בו ואשר כולל 1,800 שעות לימוד לפחות, כמפורט בטור ב' בתוספת השלישית לצד מקצועות הלימוד המפורטים בטור א'.
10. קורס מוכר לטכנאי שיניים מומחה הוא קורס שהמנהל אישר את תכנית הלימודים בו ואשר כולל 500 שעות לימוד לפחות כמפורט בטור ג' בתוספת השלישית לצד מקצועות הלימוד המפורטים בטור א'.
11. הקמת מועצה המנהל ימנה מועצה לטכנאות שיניים (להלן – המועצה), וזה הרכבה:
- (1) נציג המנהל, שיהיה היושב ראש;
  - (2) נציג משרד העבודה והרווחה;

המסמך הוכן עבור משרד הבריאות ע"י הוצאת הלכות. כל הזכויות שמורות להוצאת הלכות בע"מ

- (3) נציג משרד החינוך והתרבות;
- (4) לפחות שני טכנאי שיניים מומחים.

12. תפקיד המועצה (א) תפקידי המועצה הם:
- (1) לייעץ למנהל בכל הנוגע להסדרת העבודה בטכנאות שיניים;
  - (2) להמליץ בפני המנהל על אישור תכניות לימודים של קורסים לטכנאי שיניים;
  - (3) לערוך ביקורים במקומות שבהם מתנהלים קורסים מוכרים ולדווח למנהל על ליקויים שנמצאו;
  - (4) להמליץ בפני המנהל על מתן הודעה שהקורס לא מוכר מחמת אי קיום תכנית הלימודים המאושרת.
- (ב) המועצה תקבע את סדרי עבודתה.

13. קורס מיוחד (א) לא יבטל המנהל אישור לתכנית לימודים בקורס בעת שלומדים בו תלמידים אלא לאחר שתימצא דרך לסיום לימודיהם, בין בדרך של הכרה בקורס שיועד למטרה זו בלבד (להלן – קורס מיוחד) ובין בדרך אחרת.
- (ב) בקורס מיוחד יכול שתאושר תכנית לימודים כדי לאפשר לתלמידים שעקב נסיבות שהכיר בהן המנהל, לא סיימו לימודים, שהתחילו בהם, לסיימם.

פרק ד': בחינות

14. ועדת בוחנים (א) בחינה בטכנאות שיניים תיערך על ידי ועדה של חמישה לפחות שימנה המנהל (להלן – הועדה), שחברים בה לפחות שני טכנאי שיניים מומחים.
- (ב) תקופת כהונתו של חבר בוועדה היא שלוש שנים ורשאי המנהל לשוב ולמנותו.
15. מקום הבחינה ומועדה (א) הבחינה תיערך במועדים ובמקומות שתקבע הועדה, ולפחות אחת בשנה; על מועד הבחינה ומקום עריכתה תפורסם הודעה בעתון יומי ששים ימים לפחות לפני מועדה.
16. בקשות להיבחן (א) הרוצה להיבחן יפנה בבקשה בכתב למנהל לא יאוחר משלושים ימים לפני מועד הבחינה.

(ב) עולה חדש רשאי תוך שלוש שנים ממועד עלייתו לבקש להיבחן בשפת ארץ מוצאו; הועדה רשאית, לפי שיקול דעתה, לצרף מתורגמן לבחינה בעל־פה או תרגום לבחינה בכתב.

עמידה בבחינה 17. הועדה תקבע אם נבחן פלוני עמד בבחינה או נכשל בה; יושב ראש הועדה יודיע על כך בכתב לנבחן.

ערר 18. נבחן הרואה עצמו נפגע מהחלטת הועדה רשאי להגיש ערר בכתב למנהל תוך שלושים ימים מיום קבלת ההודעה מאת יושב ראש הועדה; החלטת המנהל תהא סופית.

בחינה חוזרת 19. נבחן שלא עמד בבחינה רשאי להיבחן פעם אחת נוספת בלבד.

אישור נושאי הבחינה 20. (א) הבחינה תכלול שלושה חלקים: בחינה בכתב, בחינה בעל־פה, בחינה בעבודה מעשית.

(ב) נושאי בחינה יהיו:

(1) מורפולוגיה של השן;

(2) יסודות בפיזיקה ובכימיה;

(3) ציוד ומבנה מעבדה;

(4) חומרים ומתכות;

(5) יציקה;

(6) עיבוד וליטוש;

(7) כותרות וגשרים;

(8) מערכות תותבות שלמות וחלקיות.

(ג) הועדה רשאית לפטור מבקש מחלק או מנושא כלשהו של הבחינה מנימוקים שתיתן בכתב.

פרק ה': העיסוק בטכנאות שיניים

ניהול יומן מרשמים 21. (א) טכנאי שיניים מוסמך, טכנאי שיניים אומן וטכנאי שיניים מומחה ינהלו יומן מרשמים ובו יירשמו הפרטים שלהלן לגבי כל מרשם שקיבלו ממורשה לריפוי שיניים:

(1) תאריך המרשם;

- (2) שמו ומענו של המורשה לריפוי שיניים;
  - (3) תיאור העבודה;
  - (4) תאריך מסירת העבודה.
- (ב) טכנאי שיניים אומן או מומחה המעסיק טכנאי שיניים כאמור בתקנת משנה (א),
ינהל יומן מרשמים מרכזי שלו ושל כל המועסקים אצלו.

פרק ו': מסירת פרטים

- הודעה על מען
22. טכנאי שיניים יודיע למנהל בכתב על מען מגוריו ומקום עבודתו, ועל כל שינוי בהם באמצעות הרופא המחוזי, תוך שלושים ימים מיום שניתן לו הרשיון או מיום השינוי, לפי הענין.
- שינוי שם
23. שונה שמו של בעל רשיון, יודיע על כך למנהל.
- הודעה על אבדן
24. אבד רשיון, יודיע על כך בעלו למנהל; ניתנה הודעה למנהל כאמור, רשאי הוא להוציא העתק רשיון למבקש ובו יצויין שהוא העתק המחליף את המקור שאבד.
- בדיקת תעודות
25. המנהל רשאי בכל עת לדרוש מבעל הרשיון שיציג לפניו, תוך זמן סביר שקבע, את התעודות שעל יסודן ניתן לו הרשיון.

פרק ז': אמצעי משמעת

- אמצעי משמעת
26. (א) ראה המנהל, על יסוד קובלנה בכתב, כי בעל רשיון עשה אחת מאלה, רשאי הוא לבטל את הרשיון או להורות שהרשיון יותלה לתקופה שקבע, או לתת לבעל הרשיון נזיפה או התראה:
- (1) השיג את רשיונו או תעודותיו במצג שוא;
  - (2) הורשע בעבירה לפי הפקודה;
  - (3) עבד כטכנאי שיניים שלא לפי הוראותיו של מורשה לריפוי שיניים;
  - (4) סירב, ללא סיבה סבירה, להציג תעודותיו בפני המנהל לאחר שנדרש לכך לפי תקנה 25;
  - (5) נהג בדרך שאינה הולמת טכנאי שיניים;

(6) גילה חוסר יכולת או רשלנות חמורה במילוי תפקיד כטכנאי שיניים;

(7) עשה פרסומת לעצמו בניגוד לתקנה 29.

(ב) לא יורה המנהל על אמצעי משמעת לפי תקנת משנה (א) אלא אם כן ניתנה לאדם שעליו הוגשה הקובלנה הזדמנות להגיש למנהל דברי הגנה בכתב ולטעון טענותיו לפני ועדה שמינה המנהל, בין דרך קבע ובין לענין פלוני; הועדה תגיש דין וחשבון בכתב למנהל.

(ג) הועדה תהיה של שלושה והרכבה יהיה: נציג המנהל, נציג היועץ המשפטי לממשלה וטכנאי שיניים שמינה המנהל מתוך רשימה שהגיש לו ארגון המייצג, לדעת המנהל, את המספר הגדול של טכנאי שיניים בישראל; לא הגיש ארגון כאמור רשימה תוך חמישה עשר ימים לאחר שקיבל דרישה להגשה, ימנה המנהל טכנאי שיניים שייראה לו.

(ד) לענין תקנת משנה (ב) רואים אדם כאילו ניתנה לו הזדמנות להגיש דברי הגנה בכתב, אם שלושים ימים לפני מתן ההחלטה לפי תקנת משנה (א) הוצאה לו, במסירה אישית או בדואר רשום לפי מען מגוריו שהודיע עליו לפי תקנה 22, הודעה המפרטת את מהות הקובלנה ואת הכוונה לנקוט באחד האמצעים המפורשים בתקנת משנה (א).

27. ראה המנהל כי בעל רשיון אינו רשאי לשבת ישיבת קבע בישראל רשאי הוא לבטל את רשיונו.

סמכות המנהל
לבטל רשיון

28. רשיון שבוטל או הותלה, יחזירו בעל הרשיון למנהל.

החזרת רשיון

29. (א) טכנאי שיניים לא יפרסם בעתונות או בכל דרך פרסום אחרת את עיסוקו בטכנאות שיניים כדי לרכוש לקוחות או להשיג לעצמו יתרון מקצועי, אולם רשאי הוא לקבוע מחוץ למעבדתו הודעה המציינת את שמו, מקצועו ושעות עבודתו; החליף טכנאי שיניים את מען מעבדתו, רשאי הוא לקבוע מחוץ למעבדתו הקודמת, במשך תקופה שלא תעלה על שלושה חדשים, הודעה על המען החדש של מעבדתו; הודעות כאמור לא יעלו בגדלן על 60 ס"מ × 40 ס"מ.

פרסומת

(ב) לא יזום ולא ירשה טכנאי שיניים פרסומים המשבחים את מיומנותו, ידיעותיו, שירותיו וכישוריו המקצועיים או המזוללים באלה של זולתו.

(ג) פרסום מאמרים או עבודות או מודעות או הודעות בכתבי עת מדעיים או מקצועיים בלבד או הפצת חומר כאמור לקהל מורשים לריפוי שיניים, באמצעות הרואר, לא יהיה בהם משום הפרת תקנות אלה.

פרק ח': שונות

- תאגידים** 30. האמור בתקנות אלה יחול גם על תאגידים של טכנאות שיניים, הכל בשינויים המחוייבים.
- אגרות בחינה (תיקון התשנ"ג)** 30א. בעד בחינות לטכנאי שיניים ישולמו אגרות כמפורט בסעיף 18 לתוספת השניה לתקנות אגרות בריאות, התשמ"ט-1989.¹
- סמכויות וחובות** 31. (א) סמכות לפי תקנות אלה אינה גורעת מסמכות לפי חיקוק אחר וקיום חובה לפי תקנות אלה אינו פוטר מקיום חובה לפי חיקוק אחר.
(ב) אין בתקנות אלה כדי לקבוע שטכנאי שיניים הוא "טכנאי" לענין כל דין או הסדר אחר החל או נהוג לגבי טכנאים דרך כלל.
- תחילה והוראת מעבר** 32. (א) תחילתן של תקנות אלה בתום ששה חדשים מיום פרסומן.
(ב) מי ששימש טכנאי שיניים בפועל במשך תקופה רצופה של חמש שנים עובר לתחילתן של תקנות אלה והגיש בקשה כאמור בתקנה 4 יראוהו כבעל רשיון עד לקבלת החלטה בבקשתו לרשיון, ובלבד שהגיש את בקשתו תוך ששה חדשים מיום תחילתן של תקנות אלה.

תוספת ראשונה

(תקנה 4(א))

בקשה לרשיון של טכנאי שיניים²

תוספת שניה

(תקנות 5(א)3, 6(3) ו-7)

טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'
טכנאי שיניים מעשי	דירוג ללא בחינה	רשאי לגשת לבחינה מי שנתקיים בו אחד מאלה	טנאי עיסוק
1. טכנאי שיניים מעשי	1) ותק של 5 שנים לפני תחילתן של תקנות אלה.	1) ותק של 2 שנים לפני התאריך הקובע.	עבודה בפיקוח ולפי הוראה של טכנאי שיניים אומן או מומחה.
	2) סיום קורס לפי תקנה 8.	2) עולה חדש עם ותק של 2 שנים בחו"ל	
	3) עולה חדש עם ותק של 5 שנים		

טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'	
	דירוג ללא בחינה	רשאי לגשת לבחינה מי	טור ד'	
	מי שנתקיים בו אחד מאלה	שנתקיים בו אחד מאלה	תנאי עיסוק	
2.	טכנאי שיניים מוסמך	(1) ותק של 10 שנים לפני תחילתן של תקנות אלה (2) סיום קורס לפי תקנה 9. (3) עולה חדש עם ותק של 10 שנים בחו"ל. (4) עולה חדש בעל דיפלומה שהכיר בה המנהל ברמת "מוסמך".	(1) 2 שנות נסיון לאחר קבלת הכרה כטכנאי שיניים מעשי, במעבדה מוכרת. (2) 5 שנות נסיון לפני התאריך הקובע. (3) עולה חדש עם 5 שנות נסיון בחו"ל.	עיסוק בטכנאות שיניים לפי מרשם של מורשה לריפוי שיניים.
3.	טכנאי שיניים אומן	(1) ותק של 12 שנים לפני תחילתן של תקנות אלה. (2) 3 שנות נסיון בארץ לאחר קבלת הכרה כטכנאי שיניים מוסמך.	פני 10 שנים לפני מרשם של מורשה לריפוי שיניים; רשאי להעסיק טכנאי שיניים מוסמך; רשאי להעסיק ולפקח על טכנאי שיניים מעשי.	
4.	טכנאי שיניים מומחה	(1) ותק של 15 שנים לפני תחילתן של תקנות אלה, וסיום קורס/ קורסים ברמת "מומחה" שהוכר. (2) עולה חדש בעל 15 שנות ותק בחו"ל, שהוא בעל דיפלומה מחו"ל שהכיר בה המנהל ברמת "מומחה".	(1) אומן שעבר קורס לפי תקנה 10. (2) עולה חדש בעל 15 שנות ותק בחו"ל.	עיסוק בטכנאות שיניים לפי מרשם של מורשה לריפוי שיניים; רשאי להעסיק טכנאי שיניים מוסמך או אומן; רשאי להעסיק ולפקח על טכנאי שיניים מעשי; רשאי ללמד חניך; זכאי להיות חבר מועצת טכנאות שיניים; זכאי לשמש בוחר ממשלתי.

המסמך הוכן עבור משרד הבריאות ע"י הוצאת הלכות. כל הזכויות שמורות להוצאת הלכות בע"מ

תוספת שלישית

(תקנות 9 ו-10)

שעות הוראה בקורסים

טור א' מקצועות	טור ב' מוסמך	טור ג' מומחה
מתמטיקה	25	
פיזיקה	50	
כימיה כללית	50	
חומרים דנטליים	120	
פיזיולוגיה	50	
מבוא לרפואת שיניים	15	
מורפולוגיה דנטלית	330	
תותבות שלמות נשלפות	200	
סגר	200	50
גשרים וכתרים	250	50
תותבות חלקיות נשלפות	250	50
שחזורי חרסינה	200	50
ניהול מעבדה	30	70
חוק ואתיקה	30	30
התקנים ניידים אורתודנטיים		30
התקנים קבועים אורתודנטיים		20
חיבורים מדוייקים		50
הנהלת חשבונות		20
מכשירים לשיקום לאחר ניתוח		30
סה"כ שעות מוערי	1,800	500

נתאשר.

כ"ח באדר א' התשמ"ז (9 במרס 1986)

דן מיכאלי

המנהל הכללי של משרד הבריאות

מרדכי גור

שר הבריאות